

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-10-21
Besvaras senast
2024-10-30 kl. 12.00

Till statsrådet Benjamin Dousa (M)

2024/25:252 Sveriges möjlighet att bättre stödja lokala aktörer i det humanitära biståndet

Grand Bargain är ett internationellt avtal som antogs vid World Humanitarian Summit 2016 med målet att förbättra effektiviteten och transparensen i det humanitära biståndet. Grand Bargain syftar till att skapa bättre samordning mellan humanitära aktörer och mottagarländer genom att bland annat öka andelen biståndsresurser som kanaliseras direkt till lokala och nationella aktörer. Ett av de centrala målen är att minst 25 procent av det humanitära biståndet ska gå direkt till lokala aktörer, vilket syftar till att stärka lokalt ägande och effektivisera insatser i kriser.

Rapporten Supporting Local Actors: Evaluation of Sweden's Application of the Grand Bargain Localisation Agenda (2024) från Expertgruppen för biståndsanalys (EBA) utvärderar Sveriges arbete med att uppfylla Grand Bargains lokaliseringsmål. Rapporten lyfter fram att Sverige har bidragit positivt till lokalisering genom flexibelt stöd till multilaterala organisationer och genom satsningar på gemensamma landbaserade fonder (CBPF). Samtidigt framgår det att direktstödet till lokala aktörer fortfarande är mycket begränsat och inte når upp till målsättningen. År 2022 gick endast 1,2 procent av det internationella biståndet direkt till lokala aktörer, långt under Grand Bargains mål på 25 procent.

Rapporten betonar att Sverige kan ha en viktig roll i att driva förändring genom sitt starka stöd till FN-systemet och internationella partner, men att det krävs mer omfattande policyförändringar och en tydligare strategi för att uppnå verklig lokalisering. Lokala aktörer spelar en avgörande roll i humanitära insatser, särskilt i krissituationer där internationella aktörer inte snabbt kan mobilisera resurser. Andra källor, som ALNAP och Humanitarian Policy Group, har understrukt behovet av ett mer jämlikt förhållande mellan internationella och lokala aktörer, vilket inkluderar både finansiella resurser och beslutsmandat.

I ljuset av att Sverige nu beslutat att sänka biståndsnivån, och på några års sikt riskerar att understiga FN:s rekommenderade nivå om 0,7 procent av BNI, finns det farhågor om att Sveriges förmåga att upprätthålla sina åtaganden inom Grand Bargain kan försvagas. Den minskade biståndsvolymen riskerar att minska Sveriges handlingsutrymme och engagemang inom internationella humanitära insatser, vilket även kan påverka arbetet för att stärka lokala aktörer

och stödja lokalt ägda insatser.

Mot bakgrund av ovanstående vill jag fråga statsrådet Benjamin Dousa:

Vilka åtgärder ämnar statsrådet vidta för att säkerställa att Sveriges biståndsarbete fortsätter att bidra effektivt till uppfyllandet av Grand Bargains lokaliseringsmål och stärka inflytandet för lokala aktörer i humanitära insatser, särskilt i ljuset av de planerade nedskärningarna i biståndsbudgeten?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch